

На землі переполюх народів у заколоті, як зареве море та філії [взбуджені, невдоволені маси], і... людє від страху та дождання того, що прийде на вселенну [на всіх людей]: сили бо небесні [церков] захитаються... Як побачите, що се стається, знайте, що Царство Боже близько... Випростуйтеся і підіймайте голови ваші, радуйтеся, бо наближилось викуплення ваше. — Євангелії: Маттея 24:33; Марка 13:29; Луки 21:25-31.

СЕЙ ЖУРНАЛ І ЙОГО СВЯТА ЦІЛЬ

СЕЙ журнал служить головно на се, аби подавати пояснення до св. Письма і поучення з него. Заложений (1884. р.) в англійській мові, аби ширити науку Ісуса Христа, він не тільки допомагає дітям Божим при студіюванню св. Письма, але також подає, коли Товариство має свої конвенції, повідомляє о приході представителів Товариства так званих „пильгримів“ і подає звіти з конвенцій.

Наші так звані „Верхні лекції“ подають і пояснюють в приступний спосіб „ВИКЛАДИ СВ. ПИСЬМА“, видані товариством і є дуже помічні всім тим, хто хоче досягнути почитний ступень т. зв. „Вербі Деї Міністер“ (В. Д. М. — V. D. M.), що означає: Слуга Слова Божого.

Сей журнал боронить головно сеї єдиної і правдивої підстави надії Християн, котру загально всі відкинули, іменню ВИКУП (відкуплене) дорогоцінною кров'ю (смертю) „чоловіка Ісуса Христа, що дав себе на ВИКУП (як відповідну ціну) за всіх“ (1. лист Петра 1:19; 1. лист до Тимотея 2:6). Будуючи отже на тій певній фундаменті: золото, срібло і дорогі каміня-жемчуги слова Божого (1. до Коринтян 3:11-25; 2. Петра 1:5-11), даліше цілою сего журналу є показати всім: яка є спільність тайни, котра була укрита в Бозі..., щоб тепер виявилась через Церкву всяка премудрість Божа — „котра в інших родах (вінах) не була об'явлена синам людським так, як тепер є вона об'явлена.“ — до Ефесян 3:5-10.

Сей журнал є незалежний від всяких партій, сект або віроісповідань, яких собі натворили люди; а старається кожне своє слово підпорядкувати у всім під волю Богу в Христі, як учить сего св. Письмо. Дятого може сміло говорити і розбирати кожне слово, яке голосив Ісус, — відповідно до сего, як нам Бог уділить своєї мудрости порозуміти Його слово. Наше становище не є догматичне, але певне; бо що знаємо, се твердим, маючи сильну віру в Божі обітниці, які є певні. Ми є як ті слуги, котрі виконуємо Його службу; дятого рішене наше, що має бути поміщене в сім журналі а що ні залежить від сего, як ми розуміємо Його волю, науку Його слова, аби скріпляти Його людей в ласці Божій і в знанню. Тому не тільки просимо наших читачів, але домагаємось від них, аби досліджували кожне написане тут слово при помочі неомилного слова Божого, і тому для лекшого провірення наводимо звичайно голси і стих з Пророків і Апостолів.

СВ. ПИСЬМО ВИРАЗНО І ЯСНО УЧИТЬ НАС:

ЩО ЦЕРКВА — се „храм живого Бога“, се особливше „діло рук Його;“ що будова її відбувалася через цілий Євангельський вік, — се є від часу, як Ісус Христос стався Відкупителем цілого світа і Угольним каменем свого храму. Через сей то храм, скоро буде він докінчений, Бог зішле благословення на „всіх людей“ і тоді вони будуть мати приступ до Него. — 1. до Коринтян 3:16, 17; до Ефесян 2:20, 22; 1. Мойсея 28:4; до Галат 3:29.

Що хто в тім часі увірив в ЖЕРТВУ ХРИСТА ЗА ГРІХ і посвятиться Йому, сего буде Він неначе обітсовати, dopasовувати і вигладжувати, а скоро буде готовий і докінчений остатній з тих „живих камінів“ з „вибраних і дорогих“, тоді великий Майстер-Учитель згромадить їх разом при першій воскресенню. Тоді ся Церква буде наповнена Його славою і станеться місцем стріч між Богом а людьми через цілих тисяч літ. — Одрите 15:5-8.

Що підставою надії так для Церкви, як і для світа є се, що Ісус Христос з ласки Божої пожив смерти за „всіх“, стався „викупом за всіх“ і, що Він буде „правдивим світлом, що просвічає КОЖДОГО ЧОЛОВІКА, що приходить на світ“ у „властивім на се часі.“ — до Жидів 2:9; Йоан 1:9; до Тимотея 2:5, 6.

Що надією Церкви є, що вона буде такою, яким є її Господь, буде „бачити Його таким, яким Він є.“ буде „учасником Божої природи“ і буде мати участь в Його славі, як Його співнаслідник. — 1 Йоана 3:2; Йоан 17:24; до Рим. 8:17; 2 Петра 1:4. Що в теперішнім часі Церква, святі мають себе видосконалювати, усовищити до служби в будучности; мають розвинути в собі всяку ласку; бути світлами Божими перед світом і приготувити себе на царів і священників в будучих віках. — до Ефесян 4:12; Маттея 24:14; Одрите 1:6; 20:6.

Що нашія світа лежить в благословеннях, о котрих довідаються і отримають всі люди через Царство Христа, що буде тривати тисяч літ. Всі, що схотять бути послужні законам і їх вповняти, отримають з рук свого Відкупителя і прославленої Церкви все те, що Адам утратив, а всі уперті в злім і непоправні будуть ЗНИЩЕНІ. — Діяння св. Апостолів 3:19-23; Ісаїя 35.

WARTOWA BASHTA

Published by WATCH TOWER BIBLE & TRACT SOCIETY,
18 Concord Street, Brooklyn, N. Y.
Yearly Subscription Price: United States, \$1.00; Canada and
Miscellaneous Foreign, \$1.50.
Entered as second-class matter February 14, 1924, at the postoffice
at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

(Сей журнал виходить в кількох мовах)

РЕДАКЦІЙНИЙ КОМІТЕТ: Сей журнал виходить під надзором комітету, в склад котрого входять: J. F. Rutherford, W. E. Van Amburgh, J. Hemery, C. E. Stewart, R. H. Barber. Кожний артикул уміщений в англійським журналі читає і одобряє найменше трьох його членів.

Передплату в Сполучених Державах Америки можна посилати Моні ордерами або через Експрес компанію або банковими дребтами. З Канади і прочих країв треба посилати передплату Міжнародним поштовим переказом.

ПЕРЕДПЛАТА за Вартову Башту на рік виносить: в Сполучених Державах \$1.00, для Канади \$1.50; для Галичини і Волини 4 золоті пол.; для Чехо-Слованії 30 корон; для Буковини 100 левів; для Франції 17 франків; для Бразилії 10 мільреїс; для Аргентини 3 пеза. Грошеві моні ордери адресувати тільки так: The Watch Tower 18 Concord St., Brooklyn, N. Y.

УВАГА ДЛЯ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ! В нас є такий звичай, що не висилаємо спеціального повідомлення, що отримано належитість ані не повідомляємо, що передплата скінчилася, тільки зазначаємо се побіч адреси.

Для бідних, що не можуть заплатити за наш журнал, а хочуть його читати, висилаємо даром, если о се попросять. Сей журнал виходить раз в місяць. Поодинокое число стоїть 10 центів, гуртом 5 центів.

Лист з Харбіну — Азія-Сибір — з далекого сходу.

З Новим Роком вітаємо вас!

З великою радістю повідомляємо вас, що ми отримали від вас брошури, які з великим одушевленням читаємо і розповсюджуємо поміж своїх братів. Наш малий гурток по на раді рішили закласти в Харбіні громаду дослідників Біблії, тому просимо вас о ласкаве ширше пояснення нам сеї так вислої науки та надіслати нам статут, се є подати нам взаївки, як ми повинні би се перевести в користь. Присім просимо о надіслання літератури, тому, що тут наших людей живо около пів міліона, а щоб їм можна дати знати о так веселій новині.

Засилаємо вам братерське поздоровлення П. В. — Харбін.

Дорога Брата Е. Зарицького по Канаді і по Америці

Америка			
Brownsville, Pa.	June	1	Akron, O. " 9.10
Gates, Pa.	"	1	Cleveland, O. " 11-13
Adah, Pa.	"	2	Lorain, O. " 14
Ambridge, Pa.	"	2	Toledo, O. " 15
Battler, Pa.	"	3	Gary, Ind. " 16
Brie, Pa.	"	6	Joliet, Ill. " 17
Youngstown, O.	"	5, 6	Chicago, Ill. " 18-20
		7, 8	Minneapolis, Minn. " 21

Повідомляємо, що в днях 29, 30 і 30 мая 1926 відбудуться конвенції: в Шкаго, Іл. — Адрес галі:

A. K. Hall Richmond і Cortez St., Chicago, Ill.

По інформації писати:

O. Kryworuchka 2136 W. Huron St., Chicago, Ill.

Повідомляємо братів, що запроважена конвенція в Мілвід, Нью Джерси, не відбудеться.

Конвенція російських братів відбудеться 29, 30 і 31 мая в галі Old P. O. Bldg, Cor. Prospect & Blumfield Ave., Passaic, N. J.

ВІСТНИК ПРИСУТНОСТІ ХРИСТА І ВАРТОВА БАШТА

Рік III.

Май-Май 1, 1926

№ 5.

Гіпокризія — а „Правдивий“

„Вкуші з мерзенними брехунами (гіпокритами) скреготали вони зубами.“ — Псалма 35:16.

Гіпокритом або облудником називаємо того, котрий удає щось, чим не є; котрий ушукує других; котрий, щоби себе боронити і вивисшити, ганьбить другого. Як прочі злі діла, так подібно і гіпокризія або облуда має свій початок від диявола. Сеї гіпокризії або облуди сатана уживав найбільше при всяких так званих релігіях. При помочи облуди і облудників сатана найбільше зневажав Бога і всіх тих, що хотять Йому вірно служити. Гіпокризія або облуда є щось зовсім протилежне тому, що називаємо щирим і правдивим почитанням Бога. Кождий, кого сатана уживав, щоби при його помочи зневажити Господа Бога, є в очах Божих гіпокритом або облудником.

„Правдивим“ називаємо того, хто непохитно і вірно стоїть при засадах праведності і руководиться всегда правдою. Так правдивим і вірним був всегда Господь Ісус зглядом Бога, свого Отця, що Бог дав йому титул „Правдивий і Вірний.“ — Одержання 19:11.

Сатана і його слуги ходили всегда дорогами облуди і тим наносили зневагу імені Бога. Через них впало багато зневаг на Бога. Також коли Ісус Христос був на землі ворог правди і праведності зневажав Ісуса Христа, висмівав його і понижав також всіх тих, що старалися йти його слідами.

Гіпокризія або облуда веде остаточно до стану неласки і цілковитого знищення. Вірність і праведність веде знова до життя і слави. Правдивому послідователю Христа Бог дає ласку, що він може спізнати се скорше, аніж світ. Щаслив, хто ходить чесно, щиро і вірно перед своїм Господом.

Гіпокризія або облуда, як читаємо в св. Письмі, розвивалася між священниками рівночасно з релігійними церемоніями почитання Бога. Сеї практики уживав сатана довгі віки а в теперішнім часі облуда посеред них дійшла до самого вершка. По правді ся їх облуда видала великі овочі, котрих ніхто не може вже укрити, і тому надійшов на ню час жнив. Тому се інтересна річ довідатись із св. Письма, який був початок сеї облуди і як сатана користувався нею.

Св. Письмо уживає в многих місцях символічної або образної мови, котрої не можна було зрозуміти, аж доки не надійшов від Бога призначений на се час, се є, доки план Божий не поступив наперед ближе свого докінчення. Так читаємо, що змії був хитріший над усі звірята. Сатана ужив змія, щоби звести Еву. Тому змії є символом сатани. Хто свідомо і добровільно йде за впливом сатани і попирає його справу, сього називає св.

Письмо „наслідком змія.“ Хто свідомо поступає облудно головню в різних релігійних церемоніях, ділаючи щось в успіх чого сам не вірить або з чого в серці сміється як з річи нерозумної або забобонної але задля грошей виконує свої практики, такого св. Письмо зачисляє до наслідня вука.

Чисту і невинну жінку св. Письмо уживає за символом Божої організації. Сион є названий в св. Письмі „женицею.“ Сион се Божя організація, котра є матерю царства Божого. Се значить, що вона приводить на світ царство, що буде управляти всіма народами на землі. Сион є матерю також поодиноких членів, всіх разом 144,000 і один, котрі разом становити будуть царську родину і управителів сього нового царства. З сеї причини, хто любить правду і праведність а ненавидить гріх і старається поступати праведною дорогою, коли посвятився сповняти у всім волю Божу і зівстав сплоджений святим духом є названий в св. Письмі „наслідком жінки.“ Коли Бог видав вирок в раю, Він так сказав проти змія, що був представителем диявола: „Положу ворогування між тобою і жінкою, і між наслідком твоїм і наслідком її; воно розщавлювати буде тобі голову, а ти уливати будешся йому в п'яту.“ — 1 Мой. 3:14.

Сатана є найбільшим гіпокритом або облудником із всіх. Почавши від раю він всегда поступав дорогою гріха і неправди. Бог не любить гріха. Від раю почавши сатана всегда протилежно Богу і поборював кожного хто старався щиро і вірно служити Богу. Щоби досягнути свою ціль він уживав до сього різних способів, засмішок, обчernenь, облуди і тим всім наносив зневагу імені Божому.

Можемо бути певні, що Бог міг ув'язнити або знищити диявола кожного часу, але з його слова бачимо, що в Божім плані було дозволено діяти сатані аж до скрайности своєї злоби, і тоді він виконає проти нього остаточний вирок. В тім часі Бог дозволяє всім своїм розумним сотворінням вибрати для себе відповідну дорогу або йти за дияволом і рішити або поборювати гріх і йти дорогою праведною бути названий від Бога „правдивим.“

ПОЧАТОК ГІПОКРИЗІЇ

Адам був грішним чоловіком, позаяк він свідомо і добровільно непослухав Бога і в такому грішнім стані проживав дальше. Він мав одного сина, котрий любив праведне життя, але сатана намовив другого брата і

той убив його. Майже двіста п'ятьдесят літ пізніше народився Енос, правнук Адамів. В тім вже часі, як видно з св. Письма, всі люди на землі поступали грішною дорогою. З цього можемо заключати, що тоді вже всі люди були під впливом сатани. Він певно думав, що йому удалося відвернути людей від Бога і вони будуть тепер його почитати, а не Бога; і тому він почав зневажати ім'я Боже, запровадивши релігію облуди. Перший раз показала на світі ся облуда за часів Еноса.

¹¹Читаємо в св. Письмі: „Тоді почали люди називатися іменем Господнім.” (1 Мой. 4:26. Перевід з єврейського). Питання тепер, чому вони називалися іменем Господнім а рівночасно даліше провадили грішне життя і таким чином, щоби висміяти і мати в погорді ім'я Боже.

¹²Причина, чому звертаємо увагу на сю стародавню подію, є ся, що з цього можемо ясно бачити підступ сатани, якого він уживає від найдавніших часів. Іменно, він старається мати організовану релігію, що булаби частиною його царства, щоби за посередництвом тої міг він опісля висміяти і мати в погорді ім'я Бога. Даліше сатана знав, що чоловік є так сотворений, що він мусить почитати якусь висшу від себе істоту. Сатана все бажав, щоби люди були під його контролею і віддавали йому божеську честь і поклін; але де не міг заволодіти ними і де не віддавали йому божеського поклону, там до релігії впроваджував облуду, і виходило з того, що людям здавалося, що вони віддають поклін своєму Творцю, а в дійсності вони наносили тільки зневагу йому. Ся облуда в релігії була причиною, що ім'я Боже було через се в погорді і виставлене на посміховиско. Через се з бігом часу тільки мале число людей зістало вірне Богу і віддавало йому належний поклін; а величезні маси людей мали релігії, де духовенство практикувало облуду на велику скажу, або з релігії зробили собі ремесло, а не прославляли Бога.

¹³Тепер надійшов час, і Бог хоче, щоби люди спізнали ясно хитрощі сатани. З цього даліше слідує, що для тих, що називають себе послідователями Учителя, надходить час найтяжшої проби, і що всі упадуть під сею пробою, з винятком тих, що будуть щиро і чесно поступати дорогою правди і будуть близько свого Господа.

ПРАВДИВИЙ

¹⁴Першим чоловіком по Авлю, про которого св. Письмо згадує добрим словом, був Енох. Він був сьмим поколінням Адама. Св. Письмо супротиставить його Еносові і його сучасникам. Енох належав до таких, яких св. Письмо називає словом „правдивий.” Окрім Авля від часів Адама аж до Еноха не було праведного чоловіка.

¹⁵Люде йшли від злого до гіршого. Енох був винятком. Він вірив, що прийде час, коли Бог нагородить тих, що будуть жити чесно. Сатана так осліпив людей, що люди стали вже сумніватись о існуванні Бога. Тому Енох мусів ділами доказувати, що він вірить в існування Бога. Він мусів так чинити, если хотів подобатись Богу,

бо ап. Павло каже, що „Без віри не можна угодити Богу, бо мусить вірити сей хто приходить до Бога, що Він єсть, і що хто його шукає, тих Він нагороджає.” (до Жидів 16:1) Що він подобався Богу, бачимо з сліду-ючих слів: „І ходив Енох з Богом, і не стало його, бо взяв його Бог.” (1 Мой. 5:24) Так само каже ап. Павло: „Вірою Енох перенесен, щоб не бачити смерті, і не знайдено його, бо переніс його Бог; перед перенесенням його сказано, що угодив Богу.”—до Жидів 11:5.

¹⁶Енох за свою віру в Бога став найбільше визначною особою між всіма людьми на землі. Бо він живучи на землі, давав свідчення о Бозі. Безперечно він був знаний людям і то знаний тому, бо ділами показував, що він вірить в Бога і служить йому, підчас коли всі інші були проти Бога. Така віра серед таких обставин подобалася Богу, і Він нагородив його віру, перенісши його з цього грішного світа. В тодішніх часах жити вісімсот літ була се річ звичайна у людей. А Енох жив всього 365 літ, і Бог забрав його. Ніхто не бачив його, як він відходив, ніхто не хоронив його і ніхто не знав, де він подівся.

¹⁷Сатана мав владу смерті, і без сумніву був би убив Еноха, если би Бог не захоронив його перед ним. Розуміється, що передовсім один Бог має владу смерті; і Він не укарав Еноха смертю за якесь грішне діло. Ні. Також Енох не вмер сам ізза якоїсь слабости, котру в наслідстві отримав від свого прадіда Адама. Ані диявол не мав нічого спільного зі смертю Еноха. В порівнянню до других людей свого часу Енох був ще молодим чоловіком. Будучи в силі віку, Енох „ходив з Богом,” се є, радо виконував Божий закон, і тому Бог показав свою любов до нього за його віру, забравши його з цього світа. Енох умер спокійно у сні, не потребуючи переходити страшних хвиля перед смертю.

¹⁸Здається, що се розумне припущення, що Енох не бачив в своїм житті нічної смерті; бо ап. Павло каже, що Енох не бачив смерті. (до Жидів 11:5) Вчисливши ряд старозавітних праведників, включаючи в тім Еноха, апостол каже: „По вірі померли ті всі.” (до Жидів 11:13) Розуміється, не треба з того зараз заключати, що Енох був перенесений на якусь другу планету, а тільки, що Енох заснув спокійно і несподівано; не зазнавши ні болів, ні терпінь ні навіть не знав, що має умерати. Бог показав також Енохові, що в своїм часі Він знищить смерть і визволить всіх тих, що вірили в Нього, з рук всіх їх ворогів, включаючи в се і смерть. — 1 до Кор. 11:25-26.

¹⁹Читаємо в св. Письмі, що Енох пророкував, що колись в будучности прийде Бог з множеством святих виконати суд над грішниками. (Юда 14-15) Розуміється, що се пророцтво казав він в присутности людей, котрі за се сміялися з нього і зневажали; а диявол, як би міг то був би його убив, тільки, що Бог опікувався Енохом.. З цього можемо заключати, що Бог в якийсь спосіб дав Енохові знати, що колись в будучности Він пришле свого могутого представителя, котрий виконає суд над всіма ворогами Бога і визволить людей з ярма, в яким досі находилися. Божий дух вплинув на Еноха

і сей став пророкувати, бо його серце було праве і любило Бога. Се було перше пророцтво, котре передсказувало, що прийде на світ Спаситель.

²⁰Так отже через двох мужів Еноса і Еноха виїхала на яв облуда, гідка і обридлива річ в очах Божих, і віра яка подобається Богу. Облуда, овець гріха походить від диявола; віра є дар, що походить від Бога. Так отже Бог показав своє правило, від котрого Він ніколи не відступить. Іменно, хто має віру в Бога і ходить дорогою праведною і слухає його законів буде надгороджений в той спосіб, що визволиться від ворога і отримає вічне життя. Доброта і милосердя Боже пробувають по віки; його любов видно на кождім його ділі.

ПРИПЛАДИ ГІПОКРИЗІЇ

²¹Облуда на світі розширялася щораз більше і більше. Сатана вдумував що раз то нові способи, як би зневажити Бога. В часі коли Ісус прийшов на сей світ, сатана провадив волхвів або чародіїв магіків зі сходу, щоби йшли і поклонилися Ісусу. Але по дорозі запровадив їх впрест до Ірода, що тоді панував над Йидами. Був се чоловік дуже честилюбний і злого серця. Він коли довідався, що пророки передсказали, що Ісус має народитися в Вифлєсмі, ужив гіпокризії-облуди, щоби убити дитя „І післав їх у Вифлєсмі і каже: Йдіть та розпитайте пильно про се дитятко; як знайдете, принесіть мені звістку, щоб і я пійшов і поклонився йому.” (Мат 2:8) Розуміється, що Ірод не думав йти кланятися Ісусу.

²²Коли сатана побачив, що його план не удався, тоді вплинув на Ірода і той розказав поубивати всі діти в окресности Вифлєсмі від двох літ почавши, аж до часу, коли Ісус прийшов на світ. Если би Ірод був щирий в своїх словах, він напевно не був би цього учинив. Тут зараз виявилася його нещирість і облуда.

²³Юда ходив з Ісусом Христом три і пів літа. Він з прочими апостолами сидів у стіл Учителя і слухав благодатних слів, що виходили з уст його. Він бачив, які великі чудеса творив Ісус Христос. Він знав, що Ісус був сином Божим, котрого Отець післав на сей світ. Він знав, що Ісус був Мессією або Христом. Хотів продумувати над тим, як би виконати свій грішний план і видати свого Господа на смерть, Юда все ще удавав, що є дальше учеником його. В часі вечері пасхального агня Ісус сказав, що один з них зрадить його, а Юда мав ще на стільки відваги і смілости, що запитав: „Чи я Господи?” Коли Юда добив мерзенного торгу з священниками, що за трийцять срібних він видасть його їм в руки, тоді взяв громаду людей і припровадив їх, де Ісус звик був часто молитись, і приблизившись до Господа, сказав: „Радуйся учителю” і поцілував його. Юду спіткала судба облудника.

²⁴Фарисей, письменники і священники, що називалися учителями народу, удавали облудно, що вони заступають місце Бога між людьми. Вони знали, що Ісус був Сином Божим і помазаником або Мессією (Іоан 3:1,2) Сі священники знали закон Божий, і знали, що сей закон

забороняв убивати. Хотів казали о собі, що вони є на місце Бога і навчають його слова, то однак довго продумували над тим, як би убити возлюбленого Сина Божого. — Мат 12:14; Іоан 8:37-47.

²⁵Тому Ісус заявив їм отверто до очей, що вони облудники; що вони пожирають доми вдовиць і задля виду довго моляться і тільки удають святих. Він сказав їм, що вони не раз йдуть за море, щоби повернути одного на свою віру, але коли його повернуть, тоді такий бачучи їх життя, стає у двоє грішій, стає дитиною смерті. Він сказав їм, що вони нібито виконують букву закону, але духа закону не хотять знати: що вони зверха обмивають чашу і руки, але в серці їх повно злиства і гріхів. Він порівняв їх до побілених гробів, котрі на зверх красні, а в середині повно мертвих кісток. Він назвав їх родом гадючим і дітьми свого отця диявола — Мат. 23:13-34; Іоан 8:43, 44.

НОВІТНІ ФАРИСЕЇ

²⁶Священники з часів Ісуса — а теперішні, подібні до себе мов дві каплі води. Так одні, як і другі ошукували людей практикуючи облуду. Як блудники з часів Еноса називалися іменем Господнім, так подібно і теперішні фарисеї ошукують людей в імені Христа. Ще ніколи не ошукували людей так в імені Христа, як се діється тепер.

²⁷Ісус Христос є Головою своєї Церкви, котра є його тілом. (до Колосян 1:18) Він є угодним каменем і основою Божої організації. Іншої підвалини або основи не можна положити. — Ісаїя 28: 16; Діяння Ап. 4:11, 12; 1 до Коринт. 3:11.

²⁸Ледво Ісус зачав закладати свою церкву, а сатана ворог почав зараз строїти „тайну беззаконня,” і як звичайно заложив її на облуді, гіпокризії. Такою своєю роботою навів він багато нечести і зневаги так імені Христа, як і Бога. Католики в своїй гордості навчають, що римокатолицька церква є церквою Христа і що вона побудована на св. Петрі. Також кажуть, що кождий папа є наслідником св. Петра і що він є представителем Христа на землі, маючи таку владу, яку мав сам Христос. Багато людей дало ошукатись і повірило в сю облудну науку.

СВЯТО МИРА

²⁹Господь Ісус переняв тепер владу в свої руки і і розпочав усувати все, що стоїть на перешкоді заложенню його царства. Диявол бачучи се, почав з своєї сторони ділати, щоби мож людей дальше ошукувати аби вони не спізнали і не зрозуміли правдивої вістки о царстві Божім. Люде вже досить натерпілися від різних воєн і спорів, і бажають мира-спокою. Тому тепер сатана старається вмовити в людей, що вони зможуть досягнути мир тільки тоді, коли пійдуть за провідом католицької церкви.

³⁰Підкупча преса, що є частиною диявольської організації, з кінцем минулого року проголосила з великим криком, що „святий отець” установив нове свято під назвою „Свято Царства Христового,” котре буде ~~обсто-~~

дитись від тепер рік річно в останню неділю місяця падолиста, (октобра). Подасмо ось тут витяг дописи з Риму, як се було проголошено в часописах:

„Нове свято — каже папа, — показує на програму праці його святости — „запровадити мир Христов у царстві Христа.“ Пригадуючи кожному „Християни-нови“ що року, що Христос є царем всіх людей на землі, се допоможе вирвати їх зіпді власти і впливу світських людей або зіпді впливу світської політики „зараженої теперішньої доби.“

Світська політика — каже папа — понижає християнство до ровени всіх прочих релігій, і навіть ставить його на рівні з фальшивими вірами. Ся політика викликає між народами незгоду а відтак взбуджує в них пристрасти і часто називає їх патріотизмом, хотия по правді се кілька одиниць бажає збогатитись або загарбати чужу власність. Ся політика є дальше причиною, що руйнується домашнє життє а навіть сам соціальний устрій.“

Тому папа завзиває всіх Християн „станути відважно під прапор Христа Царя і з апостольською ревністю йти проти всіх бунтівників, що противляться або не знають про закон Божий і старатись заховати права Божі в святости. Бо коли нині на всіх міжнародних нарадах безсоромно не згадують імени Христа, тому для Християн се найвисший час проголосити публично, що права найвисшого царя мають бути заховувані свято і гідно.“

На кінець папа в своїм посланню заявляє, що церква (розуміється католицька) повинна мати повну свободу і незалежність від світської власти; таку саму свободу повинні мати і всі монаші чини. Папа кінчить своє письмо закликом, що не тільки одиниці мусьть публично почитати і повинуватись Христу, а також і уряди і законодавці і князі, бо прийде день, що будуть мусіли здати перед Богом рахунок, як заховували Божі закони.

³¹На перший погляд сей поклик папи многим людям готов сподобатись як щось похвального; бо се справді красна річ, коли хто завзиває людей узнавати Христа за свого Царя. Многі перечитавши се далися ошукати. Єсли би се було можливим „вибрані“ були би ошукані, але се річ не можлива. Хто дасться ошукати, сей не може належати до „вибраних.“

³²Дитя Боже пізнає в тім заклику криючуса облуду диявола, котрий через своє оруддє хоче відвернути увагу людей від правдивого царства Божого на католицьку церкву. З листу папи видно, що він уважає себе правдивим заступником Христа на землі, і що хто хоче узнавати Христа, сей мусить се учинити через папу. Тут облуда така страшна, якої ще не було.

³³Папа каже, що світська політика понижала Християнство до ровени всіх прочих релігій. Іншими словами папа хоче сказати, що тільки священники-попи мають право научати людей і установляти для них закони, а ніхто більше; що тільки вони можуть пояснювати св. Письмо після своєї вподоби і т. д. Папа хоче, щоби попи мали всюдї абсолютну власть над людьми

і могли з ними чинити, що їм подобається.

³⁴Облуда теперішних часів дійшла до свого вершка. Всі зневаги, які нанесено святому імени Божому, всі безвистидні перехвалки начальників різних релігійних системів і всі гріхи, яких допустилися люди або організації в давних часах, бліднуть, єсли порівнати їх з теперішніми. Теперішнє зло є більше тому, бо люди творять його в імени Бога. Є один релігійний ситем, котрого історія зазначена множеством різних гріхів і злочинів. На чолі того систему стоїть один чоловік, котрий називає себе заступником Христа на землі, і каже, що він має таку власть, як сам Бог Єгова. Попи того систему навчають людей, що їх дороги померші особи терплять в чистилищі великі муки, позаяк Бог гнівається на них. Ті попи кажуть, що єсли їм порядно заплатити, тоді вони помоляться і визволять померших з мук чистилища.. Під фальшивою покривкою попи беруть від людей гроші і таким чином баламутять людей, бо сі не можуть пізнати правдивого і любого Бога.. Св. Письмо називає сей ситем „великою блудницею.“

³⁵Нащадок сього поганого релігійного систему, — протестанська дочка, говорить про себе також, що вона є на місце Бога, але своїми науками зневажає імя Бога. Протестанти, се є, презвітеріяни, баптисти, євангелики і прочі зневажають доброго і любого Бога, навчаючи, що Він готов мучити нещасні душі вічним огнем в пеклі. Їх священники, пастори, (прічери) попи, називають себе також іменем Господнім і заступниками Бога і Христа, але рівночасно не вірують в слово Боже і відкидують жерву викупу, яку приніс собою Ісус Христос за увесь рід людський. Так католицькі як і протестанські попи получилися з світськими властями і провадять одну безбожну політику. Св. Письмо називає одних матерю блудниць, а других дочкою сеї матери-блудниці; як мати так і дочка обидві одинакові.

³⁶Тепер люди Господні повинні мати себе на осто-рожности і уважати на себе, щоби хитрий ворог не підійшов їх та не звів. Гіпокрізія йде в такий спосіб, що хто не хоче підпасти під погубний її вплив, сей мусить дати позір на себе.

ВІРНИЙ І ПРАВДИВИЙ

³⁷Тільки мале число поступало правдою і чесною дорогою, яку вибрав Енох. Почавши від Еноха Бог все мав своїх вірних свідків на землі. Ап. Павло вчисляє їх цілий ряд в своїм посланню до Жидів (11:). Сі вірні мужі придержувалися точно заповідей і законів Божих, на скільки було їх стати. За свою вірність вони мусіли терпіти з рук ворога. Їх переслідували і мучили; вони все те зносили, сподіваючись лучшого воскресення. „Інші зазнавали наруг та ран, та ще й кайдан та вязниці, були камінем побиті, розпилювані, допитувані, смертю від меча вмерали, тинялись в овечих та козених шкірах, бідуючи гноблені, мучені, (котрих не був достоен світ,) скитались по пустинях і горах і вертепах і земних печерах.“ — до Жидів 11:36-38.

³⁸Сі праведники не хотіли мати нічого спільного з

організацією диявола. „Справді, коли би пам'ятали на ту вітчизну, з котрої вийшли, малиби час вернутись.” Але вони воліли терпіти наруги, як свідки Божі, аніж отримати що з рук диявольських організацій. За свою вірність Богу вони отримали від Нього похвалу; Бог наготовив їм місце в своїм славнім царстві правди. (до Жидів 11:16) Апостол вичисляє їх примір вірності і ставить їх перед очі послідувачам Христа за вір вірності і щирого посвячення себе Богу.

ІСУС

“Заким Ісус прийшов на сей світ він був знаний під іменем Логос. Він був єдинородним сином Божим. Він в імені свого Отця творив все, що було сотворене. (Йо. 1:4) Бог Єгова післав його на землю, щоби доконав великого діла, а іменно щоби відкупив людей, віддавши своє життя за них. Скоро тільки Він розпочав свою працю, сатана зараз став його спокушувати і всіма своїми хитрими способами старався наклонити Його, щоби став невірний Богу Єгови. — Мат 4:1-11.

“Ісус не хотів слави від людей. Він не приписував собі чести, і заявив, що если би Він сам себе прославляв, се не мало би вартости для нього. (Йоан 8:54) Він заявляє виразно, що слова, наука якої він навчав, не є його, але все, що Отець йому казав, се він тепер учить. Він не ошукував ніколи. Він поступав все чесно і право. Три і пів літа він зносив наруги грішників проти себе. Він знав, що то все була робота сатани. Він знав добре, що сатана вже довгі віки кидав зневаги на його Отця. Пророк в імені Ісуса так каже: „Зневага тих, що Тебе зневажають, впала на мене.” — Псалма 69:9.

“Ісус був у всім вірний своєму Отцю і не уступив перед нічим, коли ходило о справу його Отця. За свою вірність і послух отримав від свого Отця титул „правдивий і вірний.” Честь яку отримав Ісус, є найбільшою в цілій вселенній зараз по Отцю.

“Подібно, як сатана кидав зневаги на Бога, так само зневажують тепер Ісуса Христа ті, що називаються його іменем. Такі облудно, з наміром щоби мати зиски з людей, говорять про його царство, але своїми ділами відганяють людей від Бога і не дають людям спізнати великого плану Божого, який Він виконає через Христа, що заложить царство справедливости. Таким способом сі „ложні пророки” або учителі є немов оруддям в руках сатани і з побожною міною на лиці і гарними словами ошуковують людей. Вони немов сі великі жаби (з Одкриття 16:13, 14) надуваються і представляють себе за мудрих, і кажуть, що тільки вони зможуть завести мир на землі, а не Христос.

“В св. Письмі є виразно сказано, що тільки „останки” рештки, незначне число з т. зв. Християн остане вірне своєму Господу аж до кінця. Вони мусять і відлучаться від прочих, що тільки удають про око що люблять Господа. Вони остануть вірними аж до смерті і будуть тими покликаними і вірними.

“Сі „фальшиві пророки” або учителі враз з другими двома „нечистими духами,” се є з богачами, банки-

рами і політикерами приготавляють світ на „день, той великий день Бога Вседержителя.” (Одкр. 16:16) Втім часі частина посвятивших себе Християн, що в який будь спосіб поєднуються з організацією диявола, упаде, а тільки частина їх, „останки” лишаться вірні.

НАГОРОДА ВІРНИХ

“Хто поступає облудно в своїм життю, сей ошукує людей а часто і самого себе, будучи під впливом сатани. Але Господь не дасться ошукати. Небесна нагорода не є приобіцяна для тих, що тільки вірують у Господа Ісуса Христа і вимовляють його ім'я. Богато є званих, але мало вибраних як члени царської родини. Хто хоче бути з Христом в його царстві і одержати царську нагороду, сей мусить підпасти тяжким і острим пробам, котрі покажуть його вірність зглядом Бога. Кождий з них мусить оказати ділом свою вірність зглядом Господа. Або Богу або дияволу. Найважніша річ, що мусить передовсім мати любов до Бога; і то не таку собі звичайну, але непохитну; бути щиро і дійсно з цілого серця відданим Богу. — 1 до Коринтян 6:1-6. 2 Петра 1:7.

“Сатана все старався а головню тепер старається знищити послідних членів тіла Христового на землі. Безперечно він буде змагатись вмовити в посвячених братів, щоби тільки називалися „посвяченими” і послідувачами Христа, а не були занадто скрайними; се значить, щоби про диявольські системи не говорили дуже остро. Дехто з посвячених Християн, що вірять в присутність Христа і в його царство, міг би сказати: По що нам говорити про диявольські організації? Лучше говорити тільки о Бозі і о любові до Нього, а про решту вже сам Господь подбає. Хто так говорить, нехай уважає, аби сатана не заколисав його до сну.

“Не забуваймо, що тепер надійшов час коли Бог хоче мати своє ім'я між народами землі. Він хоче мати тут своїх свідків, що мають свідчити про Нього. Він дасть царство своє тим, що будуть йому віддані цілим серцем. Той буде остаточно узнаний за вірного, хто позістає тепер непохитно вірний своєму Господу і сміло проповідает його царство. — 1 Йоана 4:17, 18.

“О нашім Господі Ісусі сказано в св. Письмі, що Він „возлюбив праведність а зненавидів беззаконне.” Він не боявся викинути в очі сим облудникам, що вони але поступають. Не наша річ ввазувати на першого лучшего і називати його гіпокритом, але обовязком нашим є ввазати людям на царство Боже і що тільки воно є спасенням на всякі людські болі. Кождий, що посвятив себе Господу, має стояти здалека від диявольських організацій і оповідати людям, що се диявольські організації, а не Христа.

“Для дійсно посвяченого послідувача Христа не вистарчає називатися тільки іменем Христа. Если хоче отримати нагороду від Господа, він мусить бути вірний аж до кінця. Не ма ніч кращого над ім'я „правдивий і вірний” Тому стараймося оказати ділами нашу переданість і нашу любов до Господа, щоби наш Господь міг колись промовити до нас: „Він є правдивий і він

є вірний." В сій годині тяжких проб. ~~німа~~ не устоїть тільки вірний. Хто є вірний Богу, сей буде любити Його. Найбільша річ се любов. Любити значить, не мати себе на думці, а бути відданий всеціло Богу.

„Полюбіть Господа всі Його праведні. Вірних сохранив Господь, а сповна відплатить тому, хто живе в гордині. — Псалма 31:23.

ПИТАННЯ ДО УСТУПУ:

Кого називаємо гіпокритом? Хто дав початок гіпокризії? Кого називаємо правдивим? § 1, 2.

Хто ходив облудними дорогами? І до чого с допровадить § 3, 4. Чому передше не можна було зрозуміти облуди релігійних системів? Хто є „наслідком вула?" § 5, 6.

Хто є „наслідком жінки?" § 7.

В який спосіб сатана зневажає Бога? Чому Бог не знищить його? § 8, 9.

Хто був другим праведним мужем по Авраму? Як повстала облуда за часів Еноха? § 10-12, 14.

Що говорить св. Письмо о Еноху? Як Бог нагородив його?

§15 - 18.

Хто перший пророкував о приході Спасителя? Що вийшло на яв за часів Еноха і Еноха? § 19, 20.

Як сатана показав свою облуду в часі рожества Ісуса? Як показав Юда? §21-23.

Чи фарисеї знали ким був Ісус? Що Ісус сказав о них? Чи є нині люди подібні давнім фарисеям? § 24-26.

Як сатана наслідував Божу організацію. Де бачимо підступ диявола? § 27-30.

Чому в посланню папи кривдяться облуда? § 31-33.

Чому облуда „мами і „дочки" заслуговує на таку велику догану? Як повинно бути наше становище зглядом них § 34-36.

Чи Бог мав все своїх свідків на землі? §37, 38.

Як називався Ісус перед своїм першим приходом на землю?

Як сатана спокушував Ісуса? § 39-41.

Кого називаємо фальшивими пророками? Хто є тим „останком"? § 42-44.

Хто має приобіцяну небесну нагороду? І хто осягне її? Що ділає сатана? § 45-46.

Що мають чинити свідки Божі? І який одержать титул, або назву? § 47-49.

Ісус являється своїм ученикам

„Тому, що видів єси мене Томо, увірував єси; блаженні, що не виділи та й вірували." — Йоан 20:29.

Жінки, що йшли за Ісусом аж на Голгофту і там стояли оддалеки, як довго він висів на кресті, були також при тім, коли Його мертвого клали до гробу. Ледво минула субота, а вони знова приготувивши ще більше пахучих мастей, спішили скоросвіт до гробу, щоби по тодішньому звичаю ще раз віддати послідну прислугу своєму Учителеви.

На своє счудованне невісти знайшли камінь від гроба відвалений. Ангели, що їм показалися, сказали, що Господь Ісус воскрес, і розказали їм йти скоро до Його учеників і оповістити їм о всім. Вони пішли а Петро і Йоан прибігли до гробу і знайшли тільки порожній гріб. Коли невісти були побігли сказати апостолам, Марія Магдалена остала в городі і з жалю плакала. В тім зобачила чоловіка і, думаючи, що се огорожник, звернулася до него і спитала його, чи може він взяти Ісуса. Сей чоловік був сам Ісус. Сказавши се Марія відвернулася, а тоді Ісус закликав її по імені: Маріє! Вона по голосі спізнала, що се був її дорогий Учитель і заклікала з радости: Равуні (Рабіне) або учителю.

Вона хотіла упасти йому до ніг і поклонитися і в своїй любови хотіла обняти Його і держати так довго, як се було тільки можливим для неї. Але Ісус промовив до неї: Йди до братів моїх та скажи їм, Я сходжу до Отця мого і Отця вашого, і Бога мого і Бога вашого." (Йоан 20:17) Послушна побігла вона, радіючись, що удостоїлася бути першою, що принесла радісну вість о братерстві між воскресшим її Ісусом а Його учениками, і що Він має зійти до свого Отця.

Потім Ісус явився другим невістам, як бігли вони, щоби звістити апостолів, і об'явився їм. Вони утішилися великою радістю, бо переконалися напевно, що їх Господь жив. Але Він не був той, що перше; він був відмінний; бо навіть сі невісти, що були з Ним, не виділи Його аж Він сам об'явився.

Опісля явився Ісус Петрови, але нема сказано, що говорив з собою. По полудне того самого дня Ісус прилучився до двох учеників, що йшли з Єрусалиму до Емаус, котрі рано також чекали на більше вістей о своїм Учителю. Вони чули від невіст, що гріб був порожній, але подібно другим апостолам уважали їх слова за уяву перестрашених невіст. — Лука 24:11.

Подорожний, як про Ісуса думали, став їх питати, чому вони такі сумні? А вони відповіли, чи він не знає, що сталося в місті за минувший тиждень? І стали оповідати йому о своїй вірі в Ісуса, і як вони завелися на нім, коли не зобачили його сього дня. На їх счудованне сей подорожний став показувати їм з св. Письма, що те все, що було написане о Ісусі, все точно так і сповнилося. І говорячи до них отверто, сказав їм: „О нерозумні і тверді серцем, щоби повірити сему, що говорили пророки; чи не мав Христос (Мессія) се пострадати і увійти у славу свою?" — Лука 24:25, 26.

Вони розмовляли цілу дорогу, близько вісім англійських миль; і коли прийшли до Емаус, тоді подорожний хотів йти далше, але вони запросили його повечеряти з ними і заночувати. Він так і учинив; а коли подали страву, він, не чекаючи, встанув і сам подякував Богу і попросив благословенства на ню. Се здивувало їх, бо так тільки ділав їх Учитель; та в тім отворилися їм очі і вони спізнали, що се їх Господь. Але Він зник зперед їх очей, стався їм невидимий. Вони сейчас повернули до Єрусалиму, щоби занести сю радісну вість прочим апостолам. Прибувши там вони довідалися, що Господь показався також Петрови. А за хвилину Ісус показався всім апостолам, з виїмком Томи, котрого тоді не було між ними.

Може хтось спитати, чому Ісус не скликав наперед своїх учеників і так в присутності всіх переконати їх о своїм воскресенню? Можемо на се відповісти, що пра-

вдopoдiбно Він мав на думці їх добро. Если би Він був скликав їх всіх разом, тоді міг би наразити їх на небезпеченство. Також перед своїм відходом Він розказав їм йти до Галилеї (Мат 26:32), але вони не дуже спішилися словити Його розказ. Але помімо того вечером Він уділив їм свого благословенства—Йоан 20:22.

По своїм воскресенню Ісус явився своїм ученикам всього одинадцять разів: 1) вірній, люблячій Марії, 2) невістам, що бігли звістити Апостолів, 3) Петрови, котрий болів серцем, бо вирікся був свого Господа, 4) двом ученикам в дорозі, щоби певно показати, що Він всім опікується, 5) ученикам в комнаті, між котрими не було Томи. 6) По тиждни Він показався одинадцятьом ученикам де й Тома був між ними. Опісля в протязу трийнять двох днів він явився семий раз. 7) деяким з них на горі в Галилеї; 8) кільком над берегом озера; 9) Яковови; 10) П'ятьсот братам на раз; 11) на кінець ученикам, коли то їх взяв аж до Витанії, щоби були свідками Його вознесення. А по всьому тому явився Павлови, котрий так каже: „На останок же всіх... явився і мені.” — 1 до Коринтян 15:8.

Свідками воскресення Ісусового були самі вибрані; але навіть і вони не могли бачити Господа, аж Він сам їм показався. Лука пише, що Ісус не показувався всьому народови, а тільки свідкам наперед вибраним від Бога, що їли і пили з Ним по воскресенню Його з мертвих. (Діяння Ап. 10:41) З сего видно, що не було цілею переконати всіх о воскресенню Ісуса, щоби Він всім показався.

Дальшим доказом, що воскресення дійсно відбулося, була сила, котру апостоли мали отримати, і котру дійсно отримали, коли дух святий зійшов на апостолів, на що сам Ісус казав їм ждати. Через се люде могли переконатися, що Його ученики є дальше в союзі з своїм учителем. А коли з бігом часу цілий світ спізнає о воскресенню Ісуса, то се станеться тому, що може люди відкриють се? Ні. О сі йправді переконануться наглядно, коли побачуть, що Ісус Назорей повернув в друге, щоби в силі заложити царство Боже. — Одеритте 1:7.

Священники не хотять прийняти і відкидають правдиве пояснення, чому на перший погляд Бог немов утягається принести спасення людам. Вони не хотять бачити, що є два віки, в котрих Бог дає знати людам о своїм плані спасення. Перший, теперішній вік між першим а другим приходом Христа; а другий вік, що має прийти, так званий вік „пановання Христа.” — Мат. 13:16; Ісаїя 52:10.

Коли Ісус показався другий раз своїм апостолам і Тома вже був з ними і повторив слова сумніву, які сказав Тома (хотів сей знав, що ніхто не говорив о тім Ісусови), тоді Його сумнів відлетів від нього геть. Тома, маючи щире і добре серце, побачив тепер, що Ісус був тим, як Він про себе говорив, а навіть більшим, аніж Тома думав. Видячи становище яке дав Бог Ісусови, Тома закликав: „Господь-Пан мій і Бог мій.” — Йоан 20:28.

Священники беруть сі слова і кажуть, що вони є доказом, що Ісус був дійсним Богом. Если би вони не були

примушені шукати аргументів на потвердження своєї догми о трійці, тоді зовсім певно не покликувалися на сі слова. Вони забувають на слова Ісуса, котрий по своїм воскресенню сказав: „Відходжу до Отця мого і до Отця вашого і Бога мого і Бога вашого.” (Йоан 20:17) Тома видів, що Ісус був тим, о котрім писав Псалмописець, що був і Господом-Паном і Богом, а однак був слугою Бога Єгови. — Псалма 45:7; 110:1.

Все, що св. Письмо писало о приході Ісуса Христа і в що всі віроісповідання досі вірили, тепер так звані поступовці-модерністи майже все відкинули. Навіть менше скрайні між ними заперестали тепер вірити в чудесне народження Ісуса, уважаючи се, як щось такого, що не може годитися з їх поступом знання. Всякі чудеса вони або усувають або заперечують.

Але всі кажуть, що вірують у воскресення Ісуса яко в щось такого, що не дається заперечити. Воскресення є скалою, що не можна її зрушити. Та при тім показують, що не мають доброго поняття про воскресення Ісуса Христа.

Всі віроісповідання навчають фальшиво, що Ісус Христос був самим Богом, що Ісус і Отець були чимсь одним. Вони кажуть, що слова Ісуса: „Я і Отець єсьмо одно” треба так розуміти. Але Ісус не мав такої нерозумної думки. Бо если би се було правдою, тоді Ісус не міг би умерти. Також ще учать, що чоловік має щось безсмертного і тому не може умерти.

Коли би виходити з їх точки погляду, тоді Ісус, будучи Богом з природи, був незнищимий і безсмертний, і дальше, будучи чоловіком обдареним безсмертністю, не міг би умерти. Отже кажуть, що Його смерть не пошкодила Його істнованню, і що Він умерши був ще більше живий, як перед тим; а Його воскресення відносилось тільки до Його тіла, злучивши свого духа з своїм тілом. Тому мусять учити, що Ісус взяв своє тіло в давнім виді до неба, і є обмежений ним, і що коли Він поверне в друге, то мусить повернути в давнім тілі і так показатися людам.

Але така наука суперечить словам самого Ісуса. Ісус всегда говорив, що є Сином Божим. Св. Письмо учит, що Він народився дійсним чоловіком і умер як правдивий чоловік. Св. Письмо учит, що Його Отець післав на землю, щоби Він умер за людей, щоби через се люде могли бути спасенні. Се є зневагою для Бога і для Ісуса говорити, що Його воскресення се було тільки сполука Його „душі” і „тіла,” і що Він взяв давнє незмінене тіло до неба. Маючи фальшиве поняття о воскресенню священники учать дальше, що сі покалічені людські тіла мусять воскреснути. Вони самі не вірують в се чого учать, але иншого виходу не мають.

Апостол Павло учит, що Бог через Ісуса Христа воскресить мертвих і дасть кожному таке тіло, яке сам схоче; Церкви дасть духове тіло, бо вони будуть перебувати в небі; людам дасть чоловічі тіла, подібні яке мав Адам перед своїм упадком і яке мав Ісус, коли жив на землі. Люде будуть задоволені таким тілом, бо „землю дав Бог людським дітям.” — Псалм. 115:16.

Історія сотворення світа

„На початку сотворив Бог небо та землю.” — 1. книга Мойсея 1:1.

Для нас перші картини Біблії є словом Божим, бо так уважали її і святі мужі старого завіту і сам Ісус Христос, Голова церкви. Навіть ті, що не признають її Божого початку, не можуть її відкинути зовсім, позаяк вона є одинокою книгою, що подає розумний початок чоловіка.

Хто не хоче прийняти історії записаної в першій книзі Мойсея, такий хіба може опиратись на непевний мітології або на всхідних байках, або ще гірше на нерозумних припущеннях новітніх учених. Світські учені кажуть, що наука не може погодитися з догмами різних віроісповідань. Ми годимось з тим, та притім мусимо заявити, що наука і Біблія одно другому не противиться. Але ці учені не хотять до сього признатись, і роблять різні висновки і заключення; та по якімсь часі показується, що ця теорія їх була основана на хитрих основах. Так само різні віроісповідання ухваляють різні догми, котрі показуються зовсім противні Божому слову. Если би так звані учені світські відкинули погляди побудовані на догмах різних віроісповідань, а взяли самі студіювати критично і неопереджено сю найстаршу книгу на світі, то переконалися-б, що Біблія не противиться здоровій науці.

Біблія не змагається вяснити, як виглядає Творець, і тим заспокоїти людську цікавість, але починає свою історію від того, що Бог учинив, коли Він приготував землю для своєї людської родини. Дятого говорячи о початку сотворення річей Біблія тільки згадує, що коли Бог розпочав своє діло приготування землі для чоловіка, то вона була тоді ще пуста, без виду-форми; не було на ній ні життя ні того порядку, що тепер. Се була маса охолоджена і густа, що вийшла з стану газового. На тім розпочинається історія світа.

До сього часу згущена маса не мала точного виду, тільки горячі води покривали її і густа пара темрявою покривала її. (Йов 38:4, 9) Можемо зовсім слушно припускати, що між першими словами другого речення а словами „дух Божий ширяв понад водами” уклалося споро часу. Не маємо сказано, що з того вийшло, але йдучи за прийнятим звичаєм при пояснюванню подібних слів, можемо розуміти, що се була Божья сила, котра ділом оказувала на зверх свою волю.

Нема причини казати, як сього навчають всі священники, що ніби то св. Письмо говорить тут о ще однім Бозі, котрого вони називають третьою особою, одного з трійці богів, що се він мав також участь в ділі творення. Так аж видно, що там розпочалася приготування праця; бо читаємо, що тоді Бог сказав: „Нехай буде світло, і було світло. (1. Мой. 1:3) Правдоподібно густі хмари пари опали в виді дощу на землю і таким способом світло зовні передісталось до землі. Була тьма і світло; певний означений період часу панувала тьма, а потім наступив певний період часу світла. Тьму названо ночью, а світло днем. Так проминув „вечір і ранок” першого дня.

В поточній бесіді слово „день” називаємо протят двайцятьчотирьох годин; але слово „день” означає не раз неозначений протят часу, не раз много літ. Нема в тім случаю причини думати, що під словом день муситься розуміти обмежений період часу одного обороту землі довкола оси, се є, 24 годин.

Маємо підставу вірити, що кожний день з сих днів сотворення був довгий 7,000 літ. Учені, що хотять мати довгий протят часу, як 48,000 літ від початку аж до нашого часу на випроductiveванне всіх фізичних об'єктів на землі, не беруть того на вигляд, що в протят перших 42,000 літ діяли спеціальні сили.

Ми заявляємо, що довгі віки про котрі говорять учені можуть відноситися до періоду перед тим, заким Бог розпочав приготування землі для чоловіка, як о тім згадує св. Письмо. Однак ми не можемо припустити, щоби формації скал, котрі заключають в собі останки життя, могли відноситися до періоду хаосу, се є перед тим заким Бог розпочав приготування землі. Учені, котрі при своїх теоріях не зважають ні на Біблію ні на Бога, котрий є початком всего, не заслуговують на ім'я правдивого ученого. Але священники, що йдуть за ними і обезславлюють ім'я Творця, заслуговують на більшу догану.

Чим більше світ старіється і люде стають більше учені, як вони думають, що такими є, тим скорше відкидують від себе всяку думку, що Бог був Творцем світа. Всім є відомо, що нині по всіх школах а головню по висших у всіх т. званих християнських краях нищать віру в Бога і в Біблію, як в Його слово об'явлення. Рідко ботрий мушину, або жєнщина що скінчили вишню школу, має віру в Бога..

Старатися доказати невіруючому, що він є в блуді, шкода на се часу. Біблія також не зважає на них, хіба коли каже про них: „Безумний каже в серці своїм: нема Бога!” (Псалм. 5:1) Можна прийняти за річ певну, що серце чоловіка є місцем невірства, чи то атеїста, що не вірить в істнування Бога, чи модерніста поступовця, що не вірить в Його об'явлення. Апостол Павло говорить о них, що Бог передав їх лєдачому умови, позаяк не уважали за відповідне мати пізнання Бога. (до Римлян 1:28) Петро говорить о подібних людях, але більше вже ганьбить їх, кажучи, що вони не хотять знати о Бозі. — 2. Петра 3:5.

Коротко сказавши ніхто другий, тільки ум великого Творця міг все так урядити. Та йдїм далше, що говорить історія, як земля була далше приготування для чоловіка. Читаємо, що води зібралися в одно місце, і показалася суша, або що вора землі у одних місцях подалася а в других піднеслася. Тоді на землі почали рости трави і цвіти і овочеві дерева, так як Бог хотів. Без сумніву, що пара, що містила в собі певні мінеральні складники, згустилася і упала на землю; і тоді на четвертий день показалося вже сонце через розріджену пару-хмару, що обружала землю і почало

освітлювати землю своїми благодійними лучами, а вночі місяць і зорі освітлювали. І настав день і ніч і слідували по собі пори року.

Потім на п'ятий день розпочалося життя у водах, котрі аж роїлись від них. По тім показалися птиці, що літали у повітрях. Опісля говориться о величезних морських китах-рибах. Цікава річ, але еволюціоністи до нині ще не нашли такої риби, від котрої ці кити могли би походити. Для сього кита нема теорії еволюції, і певно не найдуть. Можливо, що в звичайних об'явах звіринного життя Бог уживав певного рода еволюції в прибранню кращих форм їх; але се за великий зиск припускати, що всяке життя звіринне і чоловіче виобразувалося із одної форми життя — і що перша жива комірка або протоплазма повстала случайно.

Коли показалися на землі різні звірять і худоба, тоді Бог сказав: „Сотворимо чоловіка в наш образ і подобу, і нехай панує над рибою морською і над птицтвом небесним і над скотиною і над всяким диким звірем і над усяким гадом, що лазить по землі.” (1 Мой. 1: 26) З сих слів бачимо, що Бог говорив до когось, що з Ним там був. Йоан і Павло кажуть нам, що тим був Логос, котрий в імені Бога творив всі річи. (Йоан 1: 3; 1 до Коринтян 8:6) І так настав чоловік, як найкраще сотворінне Боже на землі; він міг порозуміватися з своїм Творцем. Читаємо там, що Бог поблагословив Адама і Еву і дав вказівки, як мають поступати.

В часі тих шість періодів або днів впали на землю кілька перстенів мінеральних вод в виді потопів, і так повстали різні поклади землі, що заключають в собі світ рстинний і звіринний. Ці поклади були в такий спосіб уложені, що чоловік міг не тільки сіяти і збирати плоди на землі, але міг знаходити в ній такі мінерали, котрі могли йому допомогти уложити його життя о много в кращий спосіб в послідних днях.

Если ми беремо Біблію як Боже об'явлення Його волі, то ми не можемо брати тільки се, що нам подобається. Початок Біблії є так само добрий, як і її кінець. Отже ми мусимо вірити, що чоловік не є витвором еволюції, але був прямо сотворений Богом. В Біблії находимо плян Божий зглядом чоловіка, де всі частини становлять одну цілість. Мусимо звернути увагу на се, що в першій розділі Біблії находимо там, що Бог розказав чоловікови і показано там і ціль, задля котрої Бог сотворив його.

Семого дня Бог відпочав; се значить, Він тоді скінчив свою роботу, се є перестав творити нові річи. Він поблагословив день і освятив його; сей день мав бути знаний на всегда.

Коли пригадаємо собі, що як було вже сказано, що кождий день творення був 7,000 літ довгий, і що хронологія біблійна показує нам, що від сотворення Адама аж до сего року (1926) уплило всього 6054 літ, тоді семий день Божого відпочинку має ще тривати близько тисяч літ. Так отже від „початку,” від коли почався числити час, аж по кінець тисячлітнього царства Христа промине 49,000 літ. За той час чоловік перейде всі потрібні досвіди і буде тоді надаватися увійти у радість, що буде вічно тревати. — до Ефесян 2:7.

Оповідання першої книги Мойсея є зовсім розумне, і найбільші розправи мудрих людей не можуть щось мудрішого сказати. Розуміється не можемо брати під увагу мрії різних т зв. „учених”. На всякий случай всі т зв. „учені” так само не є згідні в своїх заключеннях, як науки різних віроісповідань. Тільки, що кожде наступаюче покоління учених перечить науки і теорії давних учених, а ті віроісповідання не годні знова зробити ні одного кроку вперед, що раз почали учини.

Зовсім певна річ, що Бог не установив так, щоби людське життя було все незмінне. Бог дав землю чоловікови на мешкання і учинив його паном над нею і над всіми сотворіннями на ній. Але в скорім часі розпочалося зло на світі, і одиниці стали панувати над своїми товаришами і тиснути їх і кривдити їх. Та надходить час, що Бог поверне чоловіка до первісного стану, щоби всі могли наново панувати спільно, і буде се царство любови а не сили. В тій цілі Бог назначив одного, що буде мати царство над всею землею, іменно, свого Сина, Князя мира. Ціль того всього буде віддати се царство Отцеві. — Малахія 1:11; 1 до Кор. 15:24.

Так отже можна сказати, що діло сотворення і усовершення чоловіка через тяжкі досвіди забере цілий період сего творчого дня. Нема підстави думати, щоби чоловік переходив коли степені еволюції; се є, щоби він міг виродитись, або прибрати иншу форму життя. Хотий чоловік має подібний організм, як се мають і инші звірять, то однак се ще не чинить його одним із них.

Початок гріха

„Бо як в Адамі всі вмирають, так і в Христі всі оживуть.” — 1 до Коринтян 15:22 (Дияволт)).

Оповідни о тім, як земля зістала приготована для звірят а опісля для чоловіка, читаємо там, що Бог поблагословив чоловіка і сказав, щоби він множився і наповнив своїм потомством цілу землю і панував над нею і над всім сотворенням на ній. І читаємо дальше: „се початок настання небес і землі.” — 1. Мой. 2:4.

Як видно то перша кн. Мойсея є се збір більшого чи-

сла рукописей, що сягають далекої давнини, але кожда з них є правдива. Нема підстави думати, яко би автором їх був хто инший а не Мойсей; або що Бог уживав кого другого до написання перших голов книги, бо читаємо, що Мойсей був вибраний слуга Божий і був учений у всій мудрости і знанню того часу. — Діяння Ап. 7:22.

Сі рукописи покривають одна другу. Що одна пише, дещо з того повтаряє ще раз і друга, але одна одній не перечить. Початок сеї книги подає нам сотворення чоловіка. Він міг його так і лишити, нехай сам уживає свого розуму і старається зананувати над всім. Але Бог не учинив так. Він в своїм пляні визначив ціль чоловікови, — і если чоловік се осягне, буде се для нього вічним щастем; а при тім також буде наукою для всіх Божих сотворінь через цілі грядущі віки.

Найперше Бог умістив чоловіка в краснім огороді, котрий Він сам приготував для нього. Та чоловік був сам один в своїм роді і чувся самотнім і самотнім. Будучи так сам, міг тепер він як совершенно сотворіння роздумувати краще о своїм Творцю. Рай був краснім огородом для Адама. Він не мусів опрацювати землі, а тільки доглядати огорода. Він міг споживати з кожного дерева овочі, з винятком овочів з дерева, що дало знаття доброго і лихого, бо мав сказано, що если би зїв з него, вмер би напевно.

Як Адам міг порозуміватись з своїм Творцем не маємо сказано. Але що він був совершенним чоловіком, пізнати з сього, що до него приходили всі звірята і він давав їм імена. Бог не найменовував їх, бо Бог дав Адамові царство над землею; і звірі були під властю Адама.

Бог бачив, що самому чоловікови не є добре бути на землі. Можливо Бог учинив се тому, щоби Адам бачив всі звірята і своїм розумом розібрав, що між ними він не має пари для себе. Парою і помічницею для нього мусіла бути подібна йому, котра також могла би розбирати розумом і порозуміватись з ним і з своїм Творцем.

Тому Бог напустив твердий сон на Адама і з його тіла утворив йому жену і пару для нього. Коли Адам побачив її, закликав: се жінчина (іша), бо взято її з мушчини (іш). Так отже жінчина з Адамом, що зістала сотворена з нього і була рівна йому і так совершенна, як він, перебували в щастю в раю, і стали пізнавати більше свого доброго Творця.

Але їх щастя зістало закамучене. Надійшла покуска, і вони поломили свою звязь, яка лучила їх з своїм Творцем. Спокусив їх вуш, о котрім сказано, що був хитрий над усякого звіря.

Правдивим спокусником, як видно з дальших слів св. Письма, був сатана або диявол, противник Божий. В останній книзі Одкровення він є названий драконом або звіром-смоком, котрий старається пожерти дітей Божих.

Спокусник знав, що Адам і Ева не могли їсти овочів з кожного дерева в раю, і тому старався їх спокусити, піддавши їм на думку, що вони не мають повної свободи. Сатана спокушував жінку, правдоподібно уважаючи, що вона буде скорше схлонна до його підшептів. Він сказав їй, що певно Бог з самолюбства не дозволив їм їсти овочу з того дерева, і піддав їй, що если зість буде така мудра, як сам Бог. Жінка не подумала над тим, що коли би Бог боявся про се, Він напевно не був би умішав сього дерева в раю. Ева повірила словам

сатани і зірвала овоч і дала мужеві, і тим обидвоє згрішили. Тут є початок всякого зла. Павло каже, що Ева була зведена, але Адам ні. (1 до Тимот. 2:14) І зараз зрозуміли, що вони згрішили, прийшли до пізнання зла; стали мудрійші, та вже було за пізно.

Зло може прийти до серця чоловіка в троєкий спосіб. Сатана знав про се і ужив сього, і жінчина упала. Вона не знала на певно, чи її діло противиться дійсно волі Бога але Адам знав. І хотий знав, він помимо того взяв овоч і зїв його, хотий розумів, що йде своєю дорогою, а не тою, яку йому казав Бог. Тепер Бог покликав його і немов в суді видав на нього вирок смерті: „Земля еси, і землею візьмешся; в землю обернешся.” — 1 Мой. 3:19.

Св. Письмо показує нам, що гріх не повстав в серці Адама або Еви. Гріх прийшов від сатани. Як видно, сатана мав мати догляд або опіку над Адамом в раю і над самим раєм.

Але сатана замість бути вірним опікуном і послухним слугою Божим, він забажав взнестись; хотів мати більшу честь. Він бачив, що рід людський розмножиться по цілій землі, і тому забажав бути, як сам Бог. Він думав, що з тих людей буде мати красне царство для себе, і всі люде будуть уважати його за великого свого царя.

Що йому удалося звести перших родичів, се ми бачили. Але який буде кінець, показано се в останніх частях св. Письма. (Гляди Одкровення 20:10) Що сатана не знищив пляну Божого, бачимо по словах, які Бог сказав до жінки, не до Адама, що насіння її зітре голову змія. З того вони вносили, що прийде час повернення їх до ласки, і що вони будуть визволені з того нещастя, до якого вони дісталися.

Поступовці або модерністи не приймають сеї історії, називаючи мітом або байкою, де ніби то показано, як прийшло зло на світ. Вони кажуть, що Бог не сотворив чоловіка і не дав йому закоштувати щастя, а тільки, що чоловік є твором еволюції з нищих звірят. Але на оправдання своєї науки не мають ніякої підстави. Не давно ще казали, що чоловік походить з малпи, але на нещасте своє не могли найти вітця першого чоловіка між малпами. Але тепер вже не говорять так голосно про се; вже відкидують сю теорію, немов би малпа була споріднена з чоловіком.

Але св. Письмо так старого як і нового завіту каже нам виразно, що Бог сотворив чоловіка і що він упав, і що його потомки прийшли тому несовершенні на світ, і з бігом часу падали що раз нижше по похилій дорозі. Не всі вони згрішили добровільно як Адам, но помимо того на всіх впав сей осуд. (до Римлян 5:19)

Дальше св. Письмо оповідає нам, що Ісус Христос народився з жінки, але був вільний від того зіпсуття, яке прийшло на людей через Адама, і прийшов на той світ тому як раз, щоби статися жертвою примирення за гріх, принісши ціну викупу (до Галат 4:4, 5), і щоби положити кінець гріхови на небі і на землі. — до Римлян 5: 21; до Ефесян 1:10.

Каїн і Авель

„Хиба я сторож брата мого.“ — 1 Мойсея 4:9.

Перші родичі, коли були в раю не мали дітей, аж як вийшли з раю, тоді почали „плодитись і наповняти землю.“ В своїм часі народився їм Каїн, і Ева думаючи, що він буде тим насінням, через котре прийде визволення їх, як Бог сказав, промовила: Я придбала людину з Божої ласки. (1 Мой. 4:1) Вона уважала народження своєї першої дитини як благословення зі сторони свого Творця. Потім уродила брата його Авля.

Більше про їх родинне життя не маємо сказано. Тільки знаємо, що коли сі брати вирости, то один з них став рільником, а другий займався скотарством.

Не були вони дикунами, що боялися о своє життя і ходили і забивали звірину для самої przyjemности або собі на поживу. Не маємо сказано, щоби Адам учив своїх дітей, як мають служити Богові Єгови або приносити Йому жертви. З бігом часу самі Каїн і Авель постановили приносити жертву Богові.

В спосіб нам незнаний Бог оказав, що жертва Авля була йому приятна, а жертва Каїна ні. Каїн тим зажурився аж змарнів. І сказав Бог до нього: Чого ти злишиш? і чого змарнів? Коли чиниш добре, так і лице твоє радує; а коли чиниш недобре, так на тебе гріх чигає в порозі, щоби одолати (поконати) тебе; але ти мусиш панувати над ним, не дати поконати йому. Та Каїн не поправився, а загорів ще більшою ненавистю до свого брата, і вкінці постановив його убити. Він попросив його вийти в поле і там убив його. Єв. Іоан каже, що це сталося тому, що діла Авля були добрі а того лихі. — 1 Іоана 3:12.

Тоді Бог питає його: Де є твій брат? А той відповів не знаю. І додав грубо: Хиба я сторож брата мого? На це Бог сказав: Що ти вчинив? Слухай, се голосить кров брата твого до мене з землі. Ото проклят еси прогоном із землі, що відчинила уста свої пити кров брата твого з руки твоєї. Як орати будеш землю, не давати буде вона тобі із цього часу ніякої користі. Будеш волоцюгою і утікачем на землі. — 1 Мой. 4:9-11.

І відказав Каїн Господу: Не перебути мені того, що наробив я провинною моею. Женеш мене ото з землі і від лица твого ховатись буду; і буду волоцюгою і утікачем на землі, і хто зостріє мене той і вб'є мене.“ Каїна обняв страх і боязнь, як се звичайно буває у тих, котрі щось злого учиняють другому. Найбільше він боявся тих, щоби хто не вбив його.

Лице Господнє з перед котрого він мусів ховатись, було правдоподібно лице херувима, котрий заступав місце Бога і котрий був поставлений коло раю стеречи приступу до дерева життя. Сей херувим певно перебував там довгий час, щоби діти Адама зрозуміли, що вони не можуть мати того щастя, яке перші родичі втрачали за свій гріх, не послухали Бога. Перші люди перебували близько раю, як тільки могли, і правдоподібно Каїн і Авель принесли свої жертви перед лицем того херувима; і тепер Каїн боявся відходити від нього. Він боявся не так того, що не буде видіти лица його,

як радше о своє життя. Правдоподібно Бог прийняв жертву Авля, що огонь вийшов з огнистого меча з рук ангела і пожер жертву. — Гляди 3 кн. Мой. 9:24; 2, Паралип. 7:1.

Апостол Павло поясняє, чому жертва Авля була приятна Богові, а Каїнова ні. Тому, що Авель приносив свою жертву з вірою. Він вірив, що Бог в своїм часі визволить їх від проколоту і гріха і смерті. А Каїн видно не мав такої віри, що прийде колись насіння, що визволить їх з смерті. Авель приніс свою жертву, маючи на увазі це, що Бог учинив, коли поробив для Адама і Еви скіряні одежі, щоби покрити їх тіла. Авель приніс життя скотини, показуючи тим, що він є під проклятом і потрібно віддати за нього життя. Жертва Каїна була безкровна, він приніс Богові на жертву плоди з свого поля, але своєю жертвою він не оказував, що він є в грішнім стані.

Сі два роди жертв показують нам, які жертви є Богові приемні. Нині є мало таких, що хотіли-б вибрати дорогу Авля і віри і признатись, що потребують, щоби хтось покрив їх гріхи, і що вони самі з себе не мають права жити і тому схотіли звернутись з вірою до Бога, сподіючись, що Він нагородить їх віру і сповнить свою обітницю і дасть спасення людському роду. Але багато є таких, що несвідомо йдуть дорогою Каїна. Вони час до часу признаються, що з рук Божих отримали се і те, і знають, що мають бути йому вдячні, але більше нічого не ділають і думають, що Бог повинен бути тим задоволений. Такі невідчувають потреби викупу за себе і не розуміють, що за них мусіла бути принесена жертва за гріх.

Страх Каїна, щоби хто не вбив його показує, що мордерство було чимсь злим в очах живих і що обидва брати були вже в поважнім віці, та що багато дітей вже народились з першої пари. Позаяк Сет, котрого Ева прийняла на місце Авля яко з ласки Божої, народився, коли Адамові було 130 літ, виходить з того, що Каїн убив Авля недовго перед народженням Сета.

Безперечно, що Каїн був образом тих, що не хотять узнавати над собою Бога, і тому Він їх не знає і мусить бути відкинені від Його ласки і марно погинути. (Гляди 2 до Солунян 1:9, Юда 11) Каїн відійшов взявши з собою свою жінку сестру. Там він розжився і прийшов до великого майна. З нього вийшли люди енергійні і мудрі, що займалися рільництвом, котрі любили музику і виробляли різні річі. Каїн і його потомки є образом теперішнього світа, котрий любить тільки вигідне життя.

Каїн подібно, як і його отець Адам не жалувал за свій учинок. Адам був як видно бунтівничого духа проти Бога, і не маємо сказано, щоби він просив Бога о прощення своєї провини або щоби обіцював поправу. Так само було з Каїном, він жалував, але тільки себе. Світ під тим зглядом не змінився і до нині, ті, що мають в собі духа Каїна, не жалують ніколи своїх злих

учинків. Вони тільки обавляються, щоби тільки їм що злого не сталося. Так Адам, як і Каїн згрішили добровільно і свідомо, знаючи, що переступають закон Божий. Св. Письмо каже, що Каїн є образом тих, що грішать свідомо проти Бога і будуть знищені. — Юда 11; 1 Йоана 3:12.

Бог сказав, що кров Авля кличе з землі о пімсту. Справедливість мусить бути в своїй силі. Каїн мусів терпіти за свій гріх. Та ап. Павло каже, що кров Спасителя заступила кров Авля і кличе о кращі річі, аніж кров Авля (до Жидів 12:24), і буде ужита як ціна викупу на визволення для всіх тих, що схотять через Нього прийти до Бога. Ісус стався також Спасом для Адама і Каїна; вони обидва будуть мати нагоду ще

повернути до єдності з Богом в царстві Відкупителя, котре Він починає тепер закладати.

Ся смутна історія ненависти і убійства не була вислідом хвиливого гніву і зависти, як деякі думають. Каїн не завидів тому, що Авель був приятний Богу, але се було вислідом того стану, який описав Христос в сих словах: „Люде полюбилі темряву більше ніж світло; бо їх учинки були лихі.” (Йоан 3:9) Каїн був злого серця, був духа диявольського; він ненавидів Авля тому, що сей був добрий. (1 Йоана 3:12,14) Боли отже вони приносили жертву, і Авель знайшов похвалу у Бога, а Каїн ні, тоді він постановив не терпіти довше і убив свого брата. Боючись о своє життя, він просив о поміч, але тим тільки продовжив свою кару.

ВЕЧІР МОЛИТВИ І СЛОВА ДО РОЗВАЖУВАННЯ

Манна з 19. мая 1926.

„Мусимо ми сильні немочі безсильних носити, а не собі догаджати.” — до Римлян 15:1.

Де розходиться о засаду, принцип, там ми не повинні відступити від него ані на крок; але коли розходиться о нас самих, о наші права і о нашу свободу, то ми можемо посвятити їх, щоби тим способом принести користь другим і подобатись Богу. Ап. Павло був готов боронити правду, засаду, або принцип до остатку (до Галат 2:5-11) але коли прийшлося працювати для Христа або Церкви, там посвячував всі свої земські права і вольности і здібности так, що під тим зглядом був він зараз другий по нашим Ісусі, через що стався красним приміром для цілої Церкви.

Манна на 26 мая 1926.

„Знання надуває а любов будує.” — 1 до Коринтян 8:1.

Хто хоче учити других Божого плану, такий є виставлений на особливий спокус. Він маючи честь служити Господу і Його людям мусить відповідно до сього мати більше ласк святого духа і більше знання. Хто отже хоче бути учителем других, бути Господніми устами, сей повинен старатися о се, щоби в нім зростали всі овочі святого духа, включаючи покору, щоби враз із знанням (і любовю) міг будувати і себе і тих, котрим служить.

Манна на 2. червня 1926.

„Я надумавсь не знати нічого між вами, тільки Ісуса Христа, і то розп'ятого.” — 1 до Коринтян 2:2.

Можна зауважити, що дехто з посвятивших себе братів посвячує більшу частину свого часу і талантів иншим справам, а не „євангелію.” Таким хочемо звернути увагу, щоби свій час і талант посвячували євангелію, а инші справи, хотай би були і важні, зіставили тепер другим, і самим собі на будуче життя, коли всяке знання буде наше. Хто задля якої будь причини заперестав служити єдиному правдивій євангелію,

можна було зауважити, що в скорім часі вибрав собі иншу дорогу і тим положив собі велику перешкоду на дорозі до „нагороди нашого високого поклику.”

Манна на 9 червня 1926.

„У світі горе мати мете, тільки-ж бодріться: я побідив світ.” Йоан 16:33.

Христос не обіцявав, що хто буде Йому вірний, то в нагороду за се ждуть його земські достатки, а на відворот — убожество та всякого рода переслідування і то аж до смерті. Він сам був чоловіком, що зазнав горя і болю; на котрого впали аневаги тих, що зневажали Бога; котрий, хотай був багатий, задля нас стався убогий; такий убогий, що міг про себе сказати: „Яси мають нори і птиці небесні мають гнізда, а Син Чоловічий не має де голови приклонити.” І слуга не є більший пана свого. Єсли вони Його переслідували, вони будуть і нас переслідувати; і зневаги тих, що зневажали Його, впадуть також на нас. Одиною в теперішнім часі нагородою, якої послідователі Христові можуть сподіватися, є любов і похвала зі сторони Господа, котру відчувають своїм серцем.

Манна на 16 червня 1926.

„Усяка кара на той час не здається радіощам, а смутком; описля ж дає овоч впокою тим, що навчені правди.” — до Жидів 12:11.

Серед таких кар чоловік м'якне і стає покірний і послухний тає, що сміло може сказати: я все можу зділати, все перенести при помочи Христа, котрий мене покріплює. В міру того як блуд старої природи зникає, а показується що раз то більше чисте золото, тоді такі серця стаються, що раз те дорожші любові Господу. Вони стають такі дорогі для Нього, що в кожній їх пригоді Він є близько них і скріплює їх своєю ласкою і потішає їх своєю присутністю. Чим тяжший смуток зазнали в своїм життю, тим пам'ять про него стає милім місцем відпочинку, де рання зоря світить найяснінше.

Відповідь і порада

Багато листів отримуємо з краю, де наші приятелі і брати описують, як священство мститься над ними. Між иншими один так пише: Дорогі браття... піп не перестав намовляти людей, щоби нас бойкотували. Кричить і викликає нас. Ніхто з нас не сміє викопати гробу, бо не поховав; хто зробив би труну, також не поховав, хто би з нас пішов на весілля, то не дасть шлюб, або хто був би присутний в хаті де народилася дитина — не окрестить її. Одним словом, без него ні

купити ні продати.”

Пословиця каже: Кого бог хоче укарати, тому розум відбирає. Так і з священниками. Видко Божа кара зближається на них, коли в своїй ненависти так поступають. Чим гірше будуть так ділати, тим скорше отворять людям очи. Тимчасом подаємо ось тут кілька порад, як треба поступати в різних подібних припадках.

Прибут нової дитини до родини належить до радісної хвили.

У наших народі був і є ще звичай нести таку дитину зараз до попа, щоби вигнав з неї злого духа, або, щоби охрестив її; бо казали, що така дитина є нехрестом а навіть Жидиком. Люде, хоть старі говорять нераз більш нерозумно від малих дітей. Звідки взявбися у малої дитини злий дух? Чи матір або батько дали? Тоді требаби хіба наперед з них повиганяти, нехай би не давали невинній дитині злого духа! Але ні! Ніхто не повірить в се, щоби отець-мати могли дати дитині злого духа! Чи може Бог дав її злого духа? Також ні! Чи може народжена дитина є жидиком? А хто ж був батьком сеї дитини? Що? Чого кидати неславу і підозріння на невинну матір? Який отець така і дитина. Отже нерозум такоє говорити!

Ісус Христос і апостоли не христили ніколи малих дітей і не наказували хрестити. Перед своїм вознесенням на небо Ісус такоє казав своїм ученикам: Ідіть і навчайте всі народи! Наперед навчить людей того всього, чого я учив, і хто увірує в сі слова, тоді най дається охрестити. Щоби когось учить, такий мусить мати свої діти і розум. Ісус не посилав апостолів до дітей, бо він знав, що маленьким дітям потрібніша мама і баба-повитуха, а не вони. Отже пощо дитину нести до попа? Чи на се, щоби він вдунув в неї свого неприємного духа? Майте розум і не дайтеся довшо ошукувати.

Забобонні люде кажуть, що нехрещена дитина не буде жити і вмере. Єслиби се було правдою, тоді охрещені діти не повинні би вмирати. А чому вмирають? Нераз в дорозі з церкви дитина умре. Забобон є не тільки нерозумом, але й гріхом.

Священники учать, що кожда дитина приходячи на світ родиться з первородним гріхом; і щоби змити його кажуть треба охрестити її водою.

Дальше учать: 1) що гріх є на душі чоловіка, та що до тіла не може придіпнитися або причипитися; і щоби мати гріх треба його зробити свідомо і добровільно; 2) що сам Бог за кожним разом творить душу для кожної дитини, а родичі дають їй тільки тіло, 3) що гріха не можна нікому передати проти його волі.

Питання: Як се може бути, щоби отець і мати, будучи вже без первородного гріха, могли привести на світ дитину з первородним гріхом? Як вони могли передати дитині гріх, коли не науці священників, вони вже самі його не мали?

Коли так, то родичі не могли передати дитині первородного гріха, бо й самі його не мали, а дитина сама не могла зробити гріха, бо не мала ще розуму. Отже одинокое розумне заключення, що дитина не має такого гріха, про який священники на-учають і над яким роблять всякі церемонії.

Св. Письмо говорить про один гріх, котрий перейшов з Адама на всіх людей. Тим гріхом є непослух Адама і кара за нього, се є, смерть котра в наслідстві перейшла на все його потомство. З тою карою за гріх, се є, із зародком смерті, родиться кожний чоловік. Так учить апостол Павло: Тим то як через одного чоловіка (Адама) гріх увійшов у світ (на всіх людей) а через гріх смерть, так і смерть увійшла у всіх людей; в ній (Адамі) всі згрішили. Тому всі через Адама умирають. — до Римлян 5:12.

Від сього гріху і карі не спасе ніяке поливання водою, котре називають хрещенням. Ні. Від тої карі спасе тільки одно, а тим є заслуга смерті Ісуса Христа..

Шлюб належав колись до веселих хвиля та нині чоловік з острахом згадує про шлюб, бо треба попови платити солоні гроші. Люде платять, бо думають що шлюб без попа є не-важний. Дотеперішня наука про шлюб, про „тайну со-пружества“, се наука попів, а не святого Письма. В святім Письмі нема нігде написано, щоби священники давали кому шлюб або щоби вінчали молодят, або щоби присутність свя-щенника була потрібна до важности сопружества. Навіть у великім католицькій катехізмі сказано, що молодець і дівчина заключають самі сопружество, коли він говорять її, що хоче бути її мужем, а вона годиться бути йому жінкою. Обопільна їх згода становить тайну сопружества. Попи не кажуть сього лю-дем, бо инакше кожний подумав би собі: коли ми самі заклю-

чаємо сопружество, тоді нам не потреба тебе і не треба тобі платити купу грошей.

Бог установив сопружество а не попи. По Божій установі сопружество є тоді, коли молодець бере собі дівчину за жінку аж до смерті. „Длятого чоловік покине батька і матір та злучиться зі своєю жінкою, і будуть обое в одно тіло.“ — сказав Ісус Христос (Мат. 19:5) Люде, що не знають Хри-ста, женяться в подібний спосіб, і сопружество їх є уважане всіма людьми за важне, бо є згідне з Божою волею. Бувало, що в такий спосіб і оженені принимали шаніше християнську віру і тоді жадано від них тільки, щоби охрестились, але сопружества їх не потверджувано, бо воно і без того було важне.

Щоби однак під тим аглядом не діялися які надужиття, дер-жави жадають, щоби о тім акті повідомити відповідні власти. Се значить держава хоче знати, що сей і ся будуть жити від тепер як муж і жінка, щоби, „єсли котре стотіло би другого скривдити, могла встанути в обороні покривдженої особи.

Піп при шлюбі є звичайним собі свідком і більш нічим. Чи його присутність, чи присутність якого урядника з магістрату або староства має одно і те саме значіння і важність, з тою тільки ріжницею, що піп жадає за свою „роботу“ від 10-50 злотих, підчас коли урядник в старостві або суді не візьме навіть 5 злотих.

Тому, єсли який молодець хоче заключити сопружество, нехай йде до староства, або до суду і жадає перед ними зложити слобб взаємної собі вірности. Ніяка церемонія, а взаємна лю-бов опасливить обидвоіх. — Подаючи тих кілька уваг в ско-роченню заявляємо, що вже надійшов час де всьо маєтьс я рішати на підставі науки св. Письма — Слова Божого.

Одною з найсму́тніших хвиля в життю чоловіка се смерть. Розжалоблений чоловік все учинив би, коби помершій особі віддати честь і пошанівок. Він думає собі, що чим більше буде церемонії співу і крику, тим лучше допоможе помершій особі. До сього люде були навчені ще попами, що „душі“ померших осіб дивлятьс я на все.. Отже живі боячись їх зразити собі, робили трупови всякі паради. З такого положення бідних і отежнених людей попи використовували і брали від них ве-ликі суми гроша — за „похорон“ а в горах й пару волів. Бувало нераз, що бідна вдовиця або діти задовжувались у Жидів, коби тільки оплатити попа.

Люде до недавна думали, що без попа не можна поховати мертвого. Аж війна і час помору отворив їм очі. Сей час навчив їх, що мертвого так само можна добре поховати і без попа. Бо мертвий є неспівомий нічого, що діється коло нього. Єсли хто робить парад, то собі робить, а не мертвому. Коли Ісуса Христа ховали до гробу там при нім не було нія-ких попів. Ані Ісус, ні апостоли не ходили нігде хоронити мертвих. То пізнійше запровадили такий звичай, прийнявши його від поган. У первісних Християн найблизша родина і сусіди хоронили помершого. Так також ділають правдиві послідователі Христа. Не беруть попа, бо його мертвому не потрібно; а оставші живі занесуть самі на місце відпочинку. А місце на пивнтарі гормада мусить відступити. Єсли би за намовою свя-щенника люде хотіли забороняти, то старство пришло жан-дарма, і мертвого мусять похоронити там, де для мертвого місце. Так було вже в кількох місцях.

Дальше по похороні слідують ще інші забобонні річи, як „парастас“ „служба божя“ за помершого та всякого рода „моленія“, які з останнього цента обдирали бідний нарід. — Про ширше пояснення сих всіх річей гляди до книжок видання „Лідників Віблії, як „Пекло“, що воно? „Потіха для людей“ і „рапор для людей“ де на ваші зболілі серця знайдете баль-зам Правди зі слова Божого.

— Коли так, то священників не треба, може хто подумає собі? Св. Письмо так і учить: Так говорить Господь Бог: Ось я встану на пастирів-попів, і вимагати буду вілці мої з рук їх і не дам їм уже пасти овець моїх, та й не бу-дуть уже пастирі самих себе пасти. Я повириваю в них із рота їм вілці мої, щоби не були вже їм їдою... Я сам буду пасти

мої вівці, і сам буду вказувати їм місце відпочинку, — говорить Господь Бог." (Езекіїл 34:10-15) „І будуть соромитись одягати на себе довгу одіж; щоби обманювати людей. А буде кождий говорити: Я не пророк (ні), а такий собі, що обрабає поле." (Захарія 13:4,5) Чим скорше хто з них так учинить, тим для нього буде краще! Чим пізніше, тим гірше!

Сам Ісус сказав, що „будуть всі навчені від Бога," а не від попів. — Іоан 6:45; Ісаїя 54:13.

Люде спізнають чого учить слово самого Бога — а науку і їх самих покинуть.

Нові видання Міжнародного Товариства Дослідників Біблії

Повідомляємо братів, що вже вийшли здруку і появилися в розпродажі отсі книжки:

ФОТОДРАМА СОТВОРЕННЯ (Історія світа на протязі 49.000 літ. Сторін 200, 400 образків. Ціна в паперовій оправі подинчо 35 ц., в полотної оправі 85 центів.)

БОРотьБА НАНЕБІ — або дискусія між священниками а Дослідниками Біблії Сторін 200; Ціна 25 центів.

* * *

При сім звертаємо увагу братам, як також і всім прихильникам правди, котрих серце бажає справедливости, щоби взяли собі за обов'язок і вислали найменше по 10 примірників до свого родинного села — жертвуючи людям се як дар, а рівнож як і потіху на їх зболілі серця. Ідіть і ротішайте засумованих такий приказ дав Ісус. Тому більшої нагоди, щоби потішити засумованих ваших ближніх не знайдете — а тим сповните свій обов'язок. — Просіться братів зі всіх сторін, щоби виконали кайперше сей обов'язок. — Хотячи вислати книжки до краю браття чи то з Канади чи Америки, прошені надіслати нам адрес та число скільки ви бажаєте вислати, а з Брукліна книжки будуть вислані. Через се ошадите непотрібну оплату пошти, бо ми висилаючи книжки маємо певного рода знижку на поштову оплату, за що ви можете вислати ще одну книжочку.

Тому звертаємось до братів, щоби доложили всіх старань і заслали до своїх родинних сіл, не тільки до кривних, але й чужих, а головню читальню, книжки, як свідцтво о наближаючійся царстві. З огляду на лихе матеріяльне положення наших братів в старім краю, та на великий клич о літературу, віримо, що згуртувавши всі разом сили — станувши рамя в ряма і борючись доброю боротьбою: віри не відкинемо простягнених рук ваших братів з кличем о духовий хліб.

...Ви не знаєте любі браття, що то значить бути духово голодним, — так пише один з братів. ...Коли я зачав студіювати книжки, як і слово Боже, біблію, (котру тільки одну маємо на десять родин)... то здавалося мені неначе я був проголошений, неначе мертвий між живими, неначе сліпий, котрий щойно зачав прозрівати. Та всеж я вже троха підріс, пізнав про правдивого Бога, про мого Відкупителя, про його наречену (церкву), що складається з живих камінів... про Божу любов та про любов до братів... — але слова мої нехай будуть свідками вам, що я не в силі купити собі Біблію... тому прошу вас о не.

Дорогі браття, можемо завважати, що там де горе, там правда має поведження. Отже волею Бога є, щоби вість о радісній новині зайшла до сердець наших братів по тілу. — А до праці ва сіб нині Господь запрошує всіх... Щасливий той слуга, котрого Пан прийшовши і застав, як роздає харч для челяди в пору. Блаженні милосердні, бо такі будуть помилувані...

Ось як говорять ап. Павло (2 до Кор 8:) Покажіть же доказ любови вашої... В теперішній час, ваш достаток, про їх недостаток, щоб і їх достаток був про ваш недостаток — щоб була рівнота. — З огляду на се, щоби до одних місць не вислати за багато а до других за мало, всі браття так з Канади як і з Америки в справі вислати книжок до краю прошені звертатись впрот до головного відділу в Брукліні.

Всі брати як і прихильники в старім краю, котрі отримали книжки нехай знають, що се любов Християн, котрих зав-

ПРАПОР ДЛЯ ЛЮДЕЙ! Сторін 64.

Ціна 10 ц.

ПОТІХА ДЛЯ ЛЮДЕЙ Сторін 64.

Ціна 10 ц.

Сі дві книжочки пояснюють всі найважніші питання, які дотикають кожного Християнина, як: о церкві, о сповіди, о „службі божій," о „причасті," о хрещенню, о образах, о кресті та загально о теперішнім положенню на світі.

даннем є вказати людям на час і на славне царство Боже.

Просіться Братів в старім краю, щоби зі згляду на поширення Правди і на збільшення кличів о літературу, о харч на часі організувалися в громадки та написали до нас, чи і скільки Вартових Башт бажають отримувати, як також прислали передплату, щоби не тільки ви могли кормитись зі стола Господнього, але й інші, котрі подібно, як й ви до пізнання правди прийшли. Віримо, що маленька громадка буде в силі передплатити на рік Вартову Башту, а тим здійсмете з нас кошт, призначений на покриття дотихчасових посилок, щоби можна вислати і другим котрі також бажають почути слово о правді.

Хто сам один не є в стані оплатити, а більше братів нема, такий буде далше отримувати даром.

Тому кличемо до всіх і заявляємо, що се не діло людське, а діло Господнє, та що кожда книжочка, чи Вартова Башта є стравом зі стола Господнього. Отже в кого горить серце до правди і до Господа — віримо буде старався доказати свою любов до Бога і до своїх ближніх, пересилаючи передплату на покриття кошту, а радше на данне другим нагоди пізнати правдивого Бога. — Віримо, що се не тільки принесе благословення для тих, котрі еще до того часу не мали своєї страви зі стола Господнього, але й для тих, що вже покушали, який благий Господь — що разом всі як правдиві воїни Христа станули в обороні правди, рамя в рамя, поборюючи зло — щоби вийти побідниками та одержати свою заплату.

... А до сього часу любі браття, всі даймо доказ нашої любови, чистої, безвинної, любови, що готові положити наші душі (життя) в справі Господа, за наших ближніх. Бо кажу вам — сказав Ісус, — що не має більшої любови, як душу (життя) своє положити задля другів. — Пишучи се, тим хочемо звернути увагу, що живемо в небезпечних часах, де сатана старається всіма силами, щоби перешкодити праці Господа, а тим і звести всіх тих, котрі тільки дадуться звести.

Всі, котрі одержали книжки від своїх знайомих а не читають їх, просимо передайте їх зругим людям, котрі приготувані до прийняття слова о правді.

При тім звертаємо увагу всім старокраєвим братам, що всі грошові справи відносно передплати можна буде полагодити через тимчасового представителя Тов. Досл. Біблії у Львові:

T. Suszko. ul. Piekarska; Lw.—Lwów.

Отже всі прошені, звертати передплату на повинне подану адресу, а з Америки, будете діставати журнал. Вислаючи передплату за Башту, чи належитість за книжки, які можна також буде собі там замовити, ви отримаєте посвідчення. — Ми вневняємо вас, що всі ваші справи будуть полагоджені.

Передплата на рік на Вартову Башту виносить 1.50 дол